

Dien et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is f 5.00; voor de buitensteden f 6.00; franko door het geheele Rijk.
Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

VRIJDAG 2 FEBRUARIJ.

Advertentien van Zes regels en daar beneden worden tegen f 1.00 geplaatst; meer dan Zes regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelrecht betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 1 Februarij.

Dat de anti-revolutionnaire partij, voor zooverre de *Nederlander* daarvan het orgaan is, sinds jaar en dag aandringt op een *waarborg tegen Rome* is bekend. Minder bekend was het, hoedanig die waarborg zijn moest. Dikwerf was er gelegenheid gegeven tot het vermoeden, dat die waarborg bestaan moest in eene bescherming, door het gouvernement aan het Protestantismus te verleenen. En toen de April-beweging uitbrak, sprak het in alles wat er in de opgewondenheid van die dagen met meerdere opregtheid dan voorzigtigheid gezegd werd, duidelijk uit, dat men het Protestantismus wilde doen leunen op hetgeen men toen den Koning, thans, nu men meer konstitutionneele taal spreekt, den wettelijken voorrang en het toezigt van den Staat noemt.

Wij willen niet terugkomen op de beide protestantsche partij-schappen, die toen zamenscholen, om in dollen ijver tegen de Katholieken ten oorlog te varen, niet slechts uit afkeer tegen de Katholieke Kerk, maar evenzeer in het vooruitzicht, waarmede zich elke partij-schap vleide, dat men zijne protestantsche kleur een voordeel zou laten behalen op de andere protestantsche kleuren. De kerkelijke partij-schappen, die toen getrouwe zaak maakten, zijn uit een gevallen, toen het er op aan kwam, om den buit te deelen, niet op de Katholieken behaald — want wij hadden ons geen buit laten ontnemen, — maar op de protestantsche hartstogten gewonnen. Elke partij-schap verlangde die hartstogten ten haren voordeele te exploiteeren. En zoo werd de April-beweging vervangen door de Dordsche.

Deze is het ergste van allen teleurgesteld, omdat zij zich de meeste voordelen van de April-beweging had voorgesteld, en er met der daad de minste bekomen heeft. Al aanstonds kwam de groene partij voor den dag met haar Dordsch kerkje, om dat te doen zegevieren over het liberale hervormde geloof. Het werd een strijd op leven en dood. De vruchten van dien kamp zijn openbaar. Zij baarden den anti-revolutionnairen eene nieuwe teleurstelling.

Onder den invloed dier dubbele teleurstelling, bespreekt nu de *Nederlander*, naar aanleiding van een schrijven in de *Amsterdamsche Courant*, het ultramontanisme, dat wil zeggen de Katholieke Kerk, en den waarborg, dien hij daartegen verlangt. Die waarborg wordt thans ingekrompen tot datgene wat hij steeds had moeten zijn, een strijd der kerkgenootschappen op hun eigen terrein met de wapenen des geestes.

Thans heeft het: „geen wettelijke voorrang” „geen toezigt van den Staat.”

Wat dan? welk is de waarborg dien de *Nederlander* verlangt tegen Rome? Ziehier het antwoord:

„De hervormde Kerk moet worden geëmancipeerd.
„De hervormde Kerk moet worden vrijgemaakt van het juk, waarmede de zamenspanning van politiek en kerkelijk liberalisme haar gebragt heeft.

„Het is door die zamenspanning waardoor ze, aan de vrijzinnigheid ten prooi, tegenover Rome magteloos wordt.

„Deze vrijmaking kan alleen door geloofsherleving worden bereikt.”

„Is alles uitmuntend. Maar ook regt gemeend? Ziehier de reden van onzen twijfel. De *Nederlander* zegt te hebben afgezien van den wettelijken voorrang, sinds 1840. — Is het omdat men dien toen niet heeft kunnen erlangen? In dat geval zou men slechts niet begrepen, wat voor het oogenblik niet verkrijgbaar is.

„Waarom vraagt men geen toezigt van den Staat? „Omdat de geschiedenis der ministeriën Thorbecke en van Hall leert, dat althans onder het systeem van regtstreeksche verkiezingen, elke kleur of tint van liberale veeleer tot oogluiking geneigd is.”

Deze redeneering komt hierop neer: De druiven zijn niet rijp. Maar laten zij mij onder het bereik komen, zij zullen mij goed smaken.

Voor wien zich overtuigen wil hoe Sardinië door toe te treden tot de alliantie met Frankrijk en Engeland eigenlijk de rol speelt, die het schaaft in verbond met den

leeuw vervulde, laten wij hieronder volgen den inhoud van de militaire overeenkomst en van de daaraan toegevoegde supplementaire konventie. Als men beiden even inzielt, kan ieder 't tusschen de regels lezen, dat Sardinië mede ten oorlog gaat, niet omdat het eenig belang heeft daaraan deel te nemen, maar omdat de twee groote mogendheden het zoo verlangd hebben. De heer de Cavour zal zich des te gereeder aan den uitgedrukten wensch, die hier door wil kan vertaald worden, hebben onderworpen, omdat hij de bescherming van het buitenland noodig heeft, om zijne gevaarlijke positie in het binnenland te sterken.

Het is de eerste keer niet, dat men revolutionnairen 's lands vrijheid en onafhankelijkheid ziet verkoopen, onder voorwendsel dat men die vrijheid en onafhankelijkheid verdedigt. Intusschen, de tijd is ver af, toen de Cavour's van 1848 in hunnen blinden en kinderachtigen trots uitriepen, dat Italië zich-zelve zou weten vrij te vechten. Wij zien thans den laatsten steun, die in Italië aan de revolutionnairen is overgebleven, op de gouvernementele zetels, het kabinet van Turijn Kracht zoeken in het buitenland bij den Keizer, dien zij een despoot noemen, en bij eene Koningin, wier gouvernement beurtelings de revolutie gesteund en gepredikt heeft, naar gelang dat het Engelsch belang zulks meebrengt.

Ziehier de stukken:

De militaire konventie heeft de volgende 7 artikelen:
1. Z. M. de koning van Sardinië zal ten behoeve van den oorlog een legerkorps verschaffen van vijftien duizend man, georganiseerd in vijf brigaden, uitmakende twee divisien, en een reserve-brigade onder het kommando van een Sardiniësch generaal.

2. Terstond na de uitwisseling der ratifikatien van de tegenwoordige konventie, zal men onmiddellijk overgaan tot de zamenstelling van dit korps en tot de organisatie der administratieve diensten, opdat het gereed zij zou spoedig mogelijk te vertrekken.

3. Om te voldoen aan art. 1 dier konventie zal het legerkorps van Z. M. den Koning van Sardinië, bestaan uit infanterie, cavallerie en artillerie; naar de verhouding van het geheel.

4. Z. M. de Koning van Sardinië verbindt zich het expeditie-korps op het voorgestelde cijfer van vijftien duizend te houden, door het onafgebroken en geregeld toezenden van versterking.

5. Het Sardiniësch gouvernement zal in de soldij en het onderhoud zijner troepen voorzien;

De hooge kontrakteerende partijen verbinden zich om het Sardiniësch leger de proviandeering zijner magazijnen te verzekeren en gemakkelijk te maken.

6. HH. MM. de Keizer der Franschen en de Koningin van Groot-Brittannië en Ierland blijven borg voor de integriteit der Staten van Z. M. den Koning van Sardinië en verbinden zich te verdedigen tegen elken aanval gedurende den tegenwoordigen oorlog.

Bij deze militaire konventie is nog het supplement gevoegd eener konventie, waarbij H. M. de koningin van Groot-Brittannië en Ierland zich tegenover Z. M. den koning van Sardinië verbindt tot het sluiten eener leening van 1 miljoen pond sterling, waarvan 500,000 pond zoo spoedig mogelijk zullen uitbetaald worden, wanneer namelijk het Parlement er in zal hebben bewilligd, en de andere 500,000 pond, zes maanden na de uitbetaling van eerstgenoemde som. H. M. verbindt zich tevens, om, als na de eerste twaalf maanden dat de som is uitbetaald, de oorlog niet is geëindigd, haar Parlement andermaal de magtiging te verzoeken tot het sluiten eener gelijke leening.

De interesten en de aflossing zijn bij een afzonderlijk artikel geregeld.

Voorts verbindt H. M. zich om de Sardiniësch troepen kosteloos over te brengen naar het oorlogatooneel.

In Duitschland is onder den titel: *Oostenrijk en Rusland*, een merkwaardig geschrift verschenen, dat dienen moet om meer dan eene dwaling, betreffende de Oostersche kwestie op te heffen. De schrijver bewijst dat er tusschen Oostenrijk en Rusland geene oude vriendschap bestaat, integendeel een oude vijandschap; hij

beroept zich deswege op historische feiten. Gedurende Ruslands oorlog tegen de Porte van het jaar 1700 tot 1774, had Oostenrijk een of en defensief traktaat met Turkije gesloten, om het laatste rijk te redden. Vorst Jozef II, die in de politiek te werk ging, gelijk hij in al zijn hervormingen handelde, zonder aan de uitkomst te denken, des Czaars bondgenoot geworden zijnde, het door zijne moeder de keizerin Maria Theresia gevolgd systeem en begon hij tegen Turkije een oorlog, later, in 1828, naar het voorbeeld van zijnen voorganger, den prins van Kaunitz, trachtte vorst Metternich de andere mogendheden tegen Rusland op te hitsen. Wij stellen die politiek van vorst Metternich tegenover die, welke men hem thans zou toeschrijven: de veteraan der diplomatie heeft te veel ondervinding om derwijze van meening te veranderen en thans aan Rusland, dat magtiger dan ooit is geworden, het veld open te laten.

De schrijver van het werk waarvan wij spreken, herinnert tevens dat Pruisen, door zijne houding daadwerkelijk Oostenrijk's tusschenkomst ten voordeele van Turkije belette, toen dat rijk door Rusland in het nauw was gebragt, vervolgens van taktiek veranderde en met de Porte een bond sloot, toen deze door Jozef II werd aangevallen. Men ziet dat Pruisen toen reeds die veranderlijkheid toonde, welke de hertog van Bassano, in 1813, het, in zijne dépêche aan den baron van Krusenstark, Pruisiësch gezant te Parijs, verweet.

Wij hebben steeds gemeend dat de bijstand door Rusland aan Oostenrijk tegen de Hongaarsche omwenteling geleend, zelfzuchtig was. Immers Rusland moest de uitvoering der door de Hongaren, ten aanzien van Polen, verklaarde plannen snuiken. Het wilde tevens een overwigt op Oostenrijk verkrijgen en de rol van beschermers van dat rijk vervullen. Men zal zulks zien in het volgende artikel, dat de Weener korrespondent van het *Frankfurter Journal* het bovengenoemd werk heeft toegewijd:

„OOSTENRIJK EN RUSLAND.” Ziedaar de titel van een gemoedelijk en met diepe kennis geschreven werk, dat een helder licht spreidt over de geschiedenis dier beide rijken. De heer Schuselka heeft het uitgegeven bij M. Geibel te Leipzig, en 't kan niet missen dat het de algemeene aandacht tot zich trekt. Dat werk behelst de volgende afdeelingen:

I. „Vrees en verwijtingen ten aanzien der alliantie van Oostenrijk met de Westersche mogendheden.”

Die afdeeling toont aan het gemis van grond voor die vrees en die verwijtingen, en bewijst bovendien dat Rusland onmogelijk een steun van het konservatief beginsel kan zijn.

II. „Historische gevolgtrekking van Oostenrijk in de Oostersche kwestie.”

„In die afdeeling wordt aangetoond, dat gedurende den oorlog van Rusland tegen de Porte van 1700 tot 1774, Oostenrijk eene of en defensieve alliantie had gesloten met Turkije om dat rijk te redden. Het gedrag van Pruisen op dat tijdstip, heeft eenige gelijkenis met dat van heden. Het vredes-kongres van Fokschan, in Augustus 1772, bezweek voor de brutaliteit van Orloff en op nieuw brak de oorlog uit: Oostenrijk durfde niet werkdadiglijk tusschen beide komen, uithoofde van Pruisens houding.

't Was niet eerder dan den 21 Julij 1774, dat tusschen Rusland en de Porte, zonder vreemde bemiddeling, de vrede gesloten werd; en de eerste mogendheid sloot dien eeniglijk, wyl de revolutie van Pugatscheff eene reusachtige uitbreiding had verkregen. 't Is waar, Keizer Jozef II volgde het voorbeeld niet zijner doorluchtige moeder, Keizerin Maria Theresia de groote, en met Rusland vereend voerde hij tegen Turkije oorlog. Toen sloot Pruisen met Turkije een alliantie; die omstandigheid en de intusschen in Frankrijk uitgebarsten revolutie, dwongen Oostenrijk in 1791 den niet zeer voordeeligen vrede van Szistowa te sluiten.

In 1828 trachtte vorst Metternich, gelijk eertijds zijn voorganger, vorst Kaunitz, de andere mogendheden tegen Rusland te vereenigen, doch even vruchteloos.

Vervolgens gaat de heer Schuselka tot het tegenwoordige over en toont aan hoe Oostenrijk, sedert den aanvang van het Turksch-Russiesch konflikt, het al

zakelijk heeft erkend zich tegen Rusland ter bescherming van Turkije te verklaren.

III. »Oostenrijk en Rusland in hunne historische betrekkingen tot in 1848.»

Die afdeeling is niet minder leerrijk. De schrijver bewijst er in, naar historische feiten, dat »de veronderstelling eener oude vriendschap tusschen Oostenrijk en Rusland geheel valsch is en in tegenspraak met de historische feiten. De historische betrekkingen tusschen Oostenrijk en Rusland stellen geene vriendschap daar, maar wel afkeer, ja een afkeer, die meermalen tot wezenlijke vijandigheid is overgegaan.» Dat is volkomen bewezen, sedert de oudste betrekkingen tusschen beide rijken tot aan de jongste.

IV. »De hulp van Rusland en Oostenrijks dankbaarheid.»

Wij zullen dra op die belangrijke en gewichtige afdeeling terugkomen.

V. »Wat kan en wat moet er tegen Rusland gedaan worden?»

»Zijhier te dien aanzien de belangrijkste konklusien van den heer Schuselka. Rusland moet den vrede ontvagen op de grondslagen der vier punten, maar dien niet geven; Ruslands stelling in de Oostzee, nadeelig voor Europa's belangen en steeds dreigend, moet, gelijk zijne stelling in de Zwarte Zee, verzwakt worden. Eindelijk moet Rusland gedwongen worden afstand te doen van zijn godsdienstig overwigt en erkennen, dat, zelfs ten aanzien van het godsdienstige, het Russische rijk geene andere eischen kan doen, dan onder zijns gelijken op gelijken voet behandeld te worden.

Komen wij nu terug op de vierde afdeeling van het belangrijk geschrift. Ruslands vrienden prediken nog in Duitschland, dat Oostenrijk de pligten zijner dankbaarheid jegens Rusland schendt, dat in 1849 het uit het verderf heeft gered. Men moet bovenal den heer Schuselka dank weten, die dwaling bestreiden te hebben door krachtige en alles aidoende redenen. Wij hopen dat men het volgende uittreksel van zijn uitmuntend werk zal goedkeuren en gepast vinden:

»Op het oogenblik dat Ruslands hulp opdaagde, was Oostenrijk beslissend overwinnaar in Italië, de ultra-partij was eveneens te Weenen overwonnen; in het eigenlijke oude Oostenrijk was het vaderlandsch gevoel op nieuw vast en onwrikbaar. 't Was slechts in Hongarije dat de tegen Oostenrijk vijandige elementen vereenigd waren en door traditionele omstandigheden begunstigd, in een ernstige worsteling hadden doen ontstaan. Maar 't was niet geheel Hongarije dat tegen Oostenrijk opstond. Het geslacht Slavonisch en Duitsch gedeelte der bevolking, namelijk de meerderheid, was voor het keizerrijk genstig gestemd. Dat is een stellig feit.

»Maar kan men alzo, beweren dat Oostenrijk zonder Ruslands hulp verloren was? Zou het vereenigd Oostenrijk de magt niet hebben gehad om overwinnaar te worden tegen de magyaarsche minderheid vol te houden? Die minderheid is hoogstens 6 miljoen sterk, daarentegen de meerderheid 31 miljoen! Trekken wij daarvan af 6 miljoen Italianen, hoewel de Italiaansche troepen trouw voor Oostenrijk gestreden hebben: dan blijven er nog 25 miljoen over; trekken wij nog daarvan af 5 miljoen Polen, schoon de meerderheid der Poolsche bevolking voor Oostenrijk was: en er blijven over twintig tegen 6 miljoen!

»Men kon en men kan alzo niet volstrekt en in 't algemeen beweren, dat Rusland Oostenrijk gered heeft; en een nauwkeurig beschouwing van Ruslands bijstand bewijst overigens op merkwaardige wijze, dat diens bijstand zoo danig karakter niet had. Vooreerst kwamen de Russen zeer langzaam Oostenrijk te hulp; 't geen te meer verwondering moet baren, wijl hun bijstand sinds lang he loofd was, en de Russische troepen te laat waren aangekomen.

»'t Is bovendien een feit, dat de beslissende operatiën in Hongarije niet door de Russen maar door de Oostenrijkers zijn uitgevoerd. Wij willen volstrekt de bekwaamheid van den Russischen generaal en den moed zijner troepen niet in twiifel trekken. Zoodra zij op het slagveld waren, deden de Russen zich, gelijk goede soldaten in oorlogse gevechten, dat is zij deden hun pligt om hun heil. Maar aangezien de gesteldheid kon hunne medewerking slechts een zuiver strategische nuttigheid hebben. Door hunne bewegingen en zamentrekking werd het tooneel des oorlogs begrensd, zoodat de Oostenrijkers sneller beslissende slagen konden toebrengen. Ziedaar de aard van den algemeenen strijd.

»Eene algemeene erkende en zelfs door Keizer Nikolaas bevestigde waarheid is, dat Rusland ten voordeele zijner eigen belangen in Hongarije zijne tussenkomst heeft geleend. De Hongaarsche revolutionnaire partij had de bedoeling niet ontveinsd om den oorlog naar Polen over te brengen, zoodra Hongarije van Oostenrijk zou zijn gescheiden. Zulks wilde Rusland voorkomen. Het had alzo het groot voordeel van op vreemd grondgebied een gevecht te bestrijden, dat Rusland-zelf bedreigde; en hoopte tevens daardoor een groot staatkundig overwigt te verkrijgen.

»Het feit van reeds in Oostenrijks zaken zich te mogen mengen, was voor Rusland een onschatbaar politiek

voordeel. Daardoor hoopte het een bereijds lang beoogd doel te bereiken, namelijk op Oostenrijk het overwigt te verkrijgen. Het patroonschap over dat Duitsche rijk te oefenen. 't Is te begrijpen dat het alzo een groote schrede nader aan het doel zijner eersucht zou zijn gekomen, dat namelijk, van de eerste mogendheid der wereld, de overheerschende magt te zijn.

»Met die bedoeling heeft Rusland zijn hulp met een waarlijk lastigen aandrang aangeboden; zelfs is het willekeurig Transilvanie binnengerukt, alvorens Oostenrijk zijn hulp had aangenomen. Rusland vreesde dat de heerlijke gelegenheid van over Oostenrijk te zegevieren het mogt ontsnappen. Het is klaar dat de voordeelen, welke het door zijn bijstand verwierf, oneindig grooter zijn, dan het nut dat Oostenrijk er van trok. Voor dat Rijk was Ruslands hulp volstrekt niet noodzakelijk; ze was nog veel minder beslissend en nogthans ze plaatste, naar de algemeene zienswijze, Oostenrijk tegenover Rusland in eene stelling omtrent wier nadeelen men te Weenen geen oogenblik zich kon bedriegen. In dat opzigt alzo, kan er geen spraak zijn van verplichtingen, aan Oostenrijk door zijne dankbaarheid jegens Rusland voorgeschreven.»

Wij lezen in de Grondwet:

»Wat er zij van de al of niet gegrondheid van de kandidatuur voor de marine-portefeuille, door de Nieuwsbode genoemd, laten wij natuurlijk voor rekening van dat blad; ofschoon wij, bij deze gelegenheid niet ongemerkt mogen laten, dat de Nieuwsbode van die gissing sprak in hetzelfde Nummer, waarin het ons »naar den ouden trant» doorhaalde, omdat wij ons verstout hadden van de mogelijkheid der benoeming van den heer v. Franck te spreken. Overigens is de jalouzie zeer verklaarbaar van de Amsterdamsche Courant, die nog al in den laatsten tijd scherp werd gedesavouéerd, tegen de Nieuwsbode, die, sedert Januarij, in het bijzonder genot van de intimiteit van zekeren Minister schijnt gesteld te zijn.

»Wat ons betreft, rigten wij de vraag tot de Amsterdamsche: »wáár wij ons aan »smadelijke bejegening» van den heer van Frank hebben schuldig gemaakt?»

»Wij hebben, uit den staat van dienst van dien heer aangetoond, dat hij, naar onze meening, niet geschikt is, om de tegenwoordig zoo gewichtige betrekking van minister van Marine waar te nemen. Men kan zeer goed een waardig man zijn; men kan zeer wel op ééne lijn staan met menig braaf zeeofficier, maar daarom nog niet zoozeer uitblinken in talent, in scherpen blik en geestkracht, om den last eener portefeuille met goed geluk te dragen.

»Alleen dan, wanneer wij de feiten hadden genoemd, die onwaar waren: er, zoo van »smadelijke bejegening» sprake kunnen zijn, indien men niet zou willen aannemen, dat men te goeder trouw dwalen kan.

»Waar, echter, is 't bewijs geleverd, dat één der feiten, door ons opgegeven, niet was overeenkomstig de waarheid? Alsnog wachten wij dat bewijs af.

»Het komt ons voor, dat wanneer het verkondigen der waarheid genoemd wordt eene »smadelijke bejegening», de dienst zoo min als het compliment groot is, die men bewijst aan den persoon, ten wiens behoefte men, zoo onhandig in de bres springt.»

Ten bepaalden tijd werd de behandeling der zaak van Jhr. M. Salvador en S. Fongers, appellanten, op gisteren morgen bij het provinciaal gerechtshof in Noord-Holland voortgezet. Gelijk eergisteren werd de zitting door onderscheidene advokaten en eenige andere personen bijgewoond.

De advokaat generaal, mr. J. A. Jolles, vangt aan met te wijzen op de omstandigheid, dat hij, toen de zaak der appellanten vroeger bij het hof was behandeld, zich had verklaard tegen de toen geprononceerde exceptie van schorsing. Wat sedert het arrest van 13 Junij 1854, bij welk arrest de schorsing wel is aangenomen, bij het hof en bij het O. M. is geschied, wordt daarna kortelijk door den advokaat-generaal uitcegezet.

Thans zal spreker de geproponceerde exceptiën onderzoeken. Daarbij zal hij de meeste onpartijdigheid en de meeste gemoedelijkheid trachten te bewaren. Men lette er echter op, dat het O. M. ook vormen te verdedigen heeft, die niet van spreker zelf zijn uitgegaan. Wat aangaat, dat de Haarlemsche regter lit. f van art. 8 der wet van 29 Junij 1854 heeft uitgesloten bij de ontzetting der regten, daarmede heeft het leger niets te maken. Dit lit. f beteekent toch niet, dat men de wapens mag blijven dragen, maar alleen dat men mag blijven jagen.

Advt.-generaal bestrijdt alsnu:

I. Het beweerde, »dat de zaak der appellanten in eersten aanleg niet bij den haarlemschen regter maar bij het hof had moeten plaats hebben.»

Spreker merkt daaromtrent op, dat art. 248 Strafvordering juist in acht genomen is. De schorsing was door Haarlem geweigerd. Het hof achtte dat verkeerd, en nu verwees het hof de zaak der schorsing niet weer naar Haarlem, maar sprak het de schorsing zelf uit. Verder kon en mocht het hof echter niet gaan, daar het toch de appellanten niet van twee instantiën, waarop zij regt hebben, mogt berooven. Maar, zegt men, Haarlem

heeft reeds eenmaal eindvonnis gewezen. Dat eindvonnis, antwoordt spreker, is vernietigd.

II. Het beweerde, »dat er verjaring heeft plaats gehad door verloop van drie maanden, sedert de laatste geregtelijke akte (art. 7 der wet van 1 Junij 1830 (Staatsblad N°. 15).»

Daaromtrent zegt advokaat-generaal, dat de schrijvers leeren, en te regt, dat dáár, waar in strafzaken eerst eene praecjudiciële quaestie moet beslist worden, de verjaring wordt gestuit. Is dat waar, hoeveel te meer geldt dit dan hier, waar de instructie tegen de klagers een integrerend deel der zaak uitmaakte.

III. en IV. Het beweerde, »dat het O. M. in de vervolging tegen de appellanten niet ontvankelijk is, daar de instructie tegen de appellanten was anterieur aan hetgeen art. 372 Code pénal vorderde, en het beweerde, dat hier verjaring heeft plaats gehad op 6 April 1854, daar er van 6 Januarij 1854 (den dag der laatste advertentie af) geene wettige vervolging zou zijn geschied.»

Hierop antwoordt spreker, dat het hof het bevelschrift der regtbank te Haarlem dd. 15 Maart 1854, waarbij tegen de appellanten is verleend regtsingang, niet heeft vernietigd, maar aangenomen en behouden heeft en dat, wat de verjaring aangaat, alles wat bij het tweede punt gezegd is, ook hier geldt.

V. Het beweerde, »dat de laatste dagvaarding van 23 Nov. 1854 nietig is.»

Onoprecht zou adv.-gen. zijn, zoo hij die dagvaarding als model zou willen aanprijzen, maar nietig is zij niet. Zij houdt duidelijk in, dat wat men weten moet. Men wist het dan ook zeer wel, maar, zegt men, er staat 13 April loco 24 April. Daarop antwoordt adv.-gen., dat volstrekt geen datum hier noodig was. Men lette wijders op 's hofs arrest van 13 Junij 1854.

VI. Het beweerde, »dat hier de regtbank te Haarlem bij verstek had moeten oordeelen.»

Advok.-generaal is ook met die bewering niet eens en heeft daarbij tot bondgenoot den eersten verdediger (Mr. A. de Pinto) die gezegd heeft, dat ook hij meent, dat te Haarlem in contradictorio judicio de zaak moest worden behandeld. Verstek moet in limine lites uitgesproken worden. Dit nu is bij de eerste behandeling der zaak te Haarlem niet geschied. Dat dus alles wat na het verwerpen der exceptie van schorsing te Haarlem vroeger geschied is, vernietigd is, doet niets af, daar de appellanten toch tot op die verwerping zeker tegenwoordig waren en hetgeen op 14 Dec. jl. gebeurd is, slechts eene voortzetting is.

Na nog een woord over het laatste verjaringsmiddel, dat spreker beantwoordt gelijk de beide andere middelen, gesproken te hebben, eindigt advt.-gen. met den wensch, dat aan dit vreemdsoortig geding een eind zou kunnen komen; voorts hoopt hij dat voortaan ieder er op lette, ja te doen wat hij meent zijn pligt te zijn, maar dat zijn oordeel daarbij zij verschoonend. Met een gewijd dichter roept de adv.-gen. uit: »laat af van toorn, enz.»

Daarna rekwireert advokaat-generaal, dat het hof al de aangevoerde gronden en exceptiën zal verwerpen.

Ten 12 uur krijgen de verdedigers weder het woord tot repliek.

Mr. A. de Pinto spreekt nader over de vredesvoorwaarden, die advokaat generaal niet kon beoordeelen, zoo als hij zeide. Ook pleiter kon ze niet beoordeelen. Er is toch geene voorwaarde voorgesteld, iedere schikking is door de klagers afgewezen. Ook het geargumenteerde, dat l. f van art. 8 alleen ziet op jagen, bestrijdt pleiter. Wat de expeditiën, door hem zelf voorgesteld, aangaat, urgeert spreker nader het door hem voorgedragene. Bij 's hofs arrest van 15 Junij heeft geene verwijzing plaats gehad. Maar, heeft men beweerd, het hof heeft alleen de schorsing-expeditie aangenomen. Pleiter antwoordt, dat het hof dit deed, omdat het overige van zelf spreekt.

Van meer gewigt dan dit punt is echter nog dat der verjaring.

Zijn er drie maanden verloopensedert de laatste geregtelijke akte? Neen, zegt de advt. gen., de instructie tegen de klagers hoort bij de zaak der beklaagden. Dat meende hij advt.-gen. echter vroeger niet, toen men afschrift vroeg van stukken tegen de klagers, maar bij advt.-gen. oordeelde dat die niet buiten den president konden gegeven worden, daar die stukken waren stukken over eene andere zaak. (Art. 838 Burg. Regtsv.)

Tegenover de boeken, die men aangehaald heeft, stelt pleiter andere over. Maar — de boeken daargelaten — wil pleiter gevraagd hebben, wat is van 13 Junij tot 22 Nov. 1854 tegen de appellanten en in hunne zaak gedaan? Niets, niets, en connexiteit bestaat er ook niet. Intusschen er staat in het arrest van het hof — zegt men — dat de instructie tegen de klagers is in het belang van alle partijen. Maar dit zou niets zijn dan eene min gelukkige uitdrukking, welke zich zeker ook de appellanten niet te wijten hebben. Bovendien heeft het hof echter toen in geene deele aan verjaring gedacht.

Thans is het woord aan den tweeden verdediger (mr. Haas). Pleiter heeft met genoegen gehoord, dat het O. M. verklaarde niet met alles, wat in deze zaak gebeurd is, te sympathiseren; met minder genoegen echter heeft

hij gemist het gezegde, dat het O. M. het verkeerde wilde herstellen.

Pleiter beantwoordt nu in het breede hetgeen tegen de door hem voorgedragene exceptiën is in het midden gebracht.

Eindelijk zet Mr. Boonacker ook het door hem vroeger betoogde nog nader uiteen. De appellanten konden niet precies weten, weswegens zij gedagvaard waren. Ook dat te Haarlem verstek moest zijn uitgesproken, urgeert pleiter nader. Het arrest van 15 September 1854 van het hof, (dat is het arrest van *non-lieu* tegen de klagers) is, uit het geven van afschrift aan de appellanten, alsof zij vreemd waren, gebleken te zijn een arrest dat andere personen en volstrekt niet hen betreft.

Pleiter eindigt het door hem aangevoerde met de bevestiging van dank aan het O. M. voor zijne *menselijke* en te gelijk *mannelijke* taal en aan het hof voor zijne welwillende aandacht. »De getabberde verdediging — zegt pleiter — is hiermede afgeplooiden.»

Ten slotte spreekt de eerste appellant, Jhr M. Salvador, nog eenige woorden. Wat hij gisteren gezegd heeft, licht hij nader toe, tot beter begrip van het door hem aangevoerde; terwijl hij tevens zijn karakter en zijne bedoelingen verdedigt. Ook de appellant Fongers brengt eenige woorden in het midden. Hij verklaart *geen hand-langer* te zijn van Jhr. M. Salvador, zoo als men te Haarlem gezegd heeft. Ook had hij, Fongers, gewenscht, dat men hem ook hier in appel als niet zoo onbeteeke-nend had beschouwd. Denkt men dat hij werkelijk zoo onbeduidend is, welnu, men bewijze hem de eer hem geheel buiten het geding te laten..... Daar, op de vraag des voorzitters, de heer Fongers niets meer over de *exceptiën* te zeggen heeft, neemt deze weder plaats en wordt de zitting ten 12 uur gesloten, nadat nog een paar woorden tusschen den advocaat-generaal en eenen der verdedigers waren gewisseld. Uitspraak op Maandag 5 Febr., ten 10 ure. (Amst. Ct.)

In eene jl. Maandag avond gehoulene vergadering van de Vrijzinnige Kiezersvereniging is een gedaan voorstel tot ontbinding der vereeniging met groote meerderheid van stemmen verworpen en eene commissie van negen leden benoemd, om het reglement te herzien en inmid-dels bij voorkomende verkiezingen naar omstandigheden te handelen. (H.)

Z. M. heeft bij besluit goedgevonden aan Mr. G. W. van der Feltz, burgemeester der gemeente Dwingelo, op zijn verzoek, eervol ontslag uit die betrekking te verleenen.

Heden worden van regeringswege, ten behoeve der Kamers van Koophandel en Fabrieken, vermeld bij § 2 der cirkulaire in de *Staats-Courant* van 29 Junij 1852, verzonden opgaven:

1°, der te Pillau en te Königsberg gedurende 1854 aan-gekomen schepen en uitgevoerde waren; 2°, der te Kö-nigsberg in 1854 gesloten vrachten; 3°, der in die ha-ven aangekomen Russische en Poolische producten; 4°, der op 30 December 1854 te Elbing voorhanden waren; 5°, der te Pillau, gedurende 1854 aangekomen schepen enz., met eene lijst der aldaar, te Königsberg en Memel overwinterende schepen; 6°, een overzicht der handelsar-tikelen, welke te Bremen van 1848 tot en met 1854 zijn ingevoerd.

De Kamers van Koophandel en Fabrieken, vermeld bij § 3 der cirkulaire, ontvangen daarenboven eene opgaaf der Königsberger, Elbinger, Braunsberger en Pillauer reederij, op 1 Januarij 1855; en de kamer te Amsterdam eene opgaaf van het *approximatief bedrag* der granen en waren te Königsberg op 31 December 1854.

In een dagblad vinden wij het volgende recept ver-meld, ter vervaardiging van kunstmelk, hetwelk even als voor eenigen tijd ten aanzien van kunstboter, de aan-dacht verdient bij het duurder worden der koemelk.

Neem 1 ons tot poeder gebragte acaciagom, drie eijer-deijers, 4 onzen honig, 4 onzen zoete amandel of olijf-olie. Meng eerst de gom en de honig goed dooreen, voeg er dan de doijers bij, en meng er daarna bij gedeelten de olie onder. Goed dooreen gemengd zijnde, zal het geheel een gelijkmatig deeg vormen. Een gedeelte daar-van met gekookt en bekoeld water langzaam vermengd, vormt eene schoone vloeistof, roomachtig met weinig water, melkachtig met meer, en als gewone melk, blaauwachtig, met te veel water. De aldus bereide kunst-melk gelijkt de koemelk in al hare eigenschappen en hoedanigheden.

GRAVENHAGE, 31 Jan. Vrijdag aanstaande zal ten hove weder een bal met souper plaats hebben.

Dezer dagen heeft de directie van de Haarlemsche loterij, ten behoeve der armen, van H. K. H. Prinses Frederik der Nederlanden een sierlijk bewerkt canapé-kussen ontworpen. Men mag zich vleijen, dat de pogin-gen der genoemde directie ditmaal met een niet minder gunstigen uitslag zullen worden bekroond, dan zulks in den laatstverloopen winter het geval is geweest. (Hrl. Ct.)

Burgemeester en Wethouders van 's Gravenhage, hebben ter kennisne gebragt van hen, die antwoorden

hebben ingezonden op de uitgeschreyene prijsvraag, be-trekkelijk het maken eener doorsnede van het Buitenhof tot op de dagelijkse Groenmarkt, dat geen der ant-woorden voldoende bevonden is, en dus ook voor geene bekrooning in aanmerking kunnen komen. De gezegde antwoorden met de teekeningen worden ter beschikking gesteld van de inzenders, en zijn op de gemeente-sekretary te bekomen.

Wij vernemen, dat de vaste commissie van onzen gemeenteraad thans geheel gereed is met de herziening van het ontwerp eener algemeene politie-verordening, naar aanleiding van de gemaakte aanmerkingen in de afdeelingen en van de onderscheiden ingekomen adressen. Het gewijzigd ontwerp wordt gedrukt; en men mag dan zeer spoedig de behandeling van dit gewichtig onderwerp in den raad te gemoet zien. (Nieuwsb.)

HARLINGEN, 29 Jan. Een man, die geheel alleen voor een paar dagen werkzaam was in de kerk te Oos-terend, is van de gaanderij, (hier kraak genoemd) af-gevallen, en met het hoofd op de zerken benedenvloer nedergerstort, waar men hem eindelijk, deerlijk gewond en bewusteloos heeft gevonden. Zijn toestand is zeer zorgwekkend.

's HERTOGENBOSCH, 30 Jan. De gemeenteraad heeft in zijne vergadering van gisteren besloten, dat de groote massa sneeuw, welke binnen deze stad is gevallen en de gemeenschap bijna afbreekt, terstond uit de straten zal worden opgeruimd; ten gevolge van dit dienstig en ook weldadig besluit zijn onmiddellijk een groot aantal zonder werk zijnde arbeiders aangesteld en is de wegvoering van de sneeuw op alle punten der stad in volle werking. (H.)

Men leest in de Tweede Editie van het *Handelsblad*:

LONDEN, 1 Febr. De Koningin is gisteren te Londen aangekomen en heeft Lord Derby ontvangen, met wien zij een onderhoud heeft gehad, dat anderhalf uur duurde. Lord Derby, heeft daarna lord Palmerston bezocht. De *Globe* meldt als gerucht dat lord Derby aan lord Palmer-ston de portefeuille van Oorlog, die van Financien aan den heer Gladstone en die van Buiteni. Zaken aan den heer Disraeli heeft aangeboden.

H. M. de Koningin is, na het verleenen eener tweede audientie aan Lord Derby, naar Windsor terug-gekeerd. Deze staatsman is thans definitief met de zamen-stelling van een nieuw kabinet belast. Hij had vooraf conferentien gehad met de Heeren Disraeli, Pakington, enz. en een bezoek ontvangen van Lord Lansdowne. De *Globe* wil weten, dat een ministerie van coalitie tot stand zal komen.

WEENEN, 1 Febr. De Turksche gezant heeft zijne instructien ontvangen ter bijwoning der conferentien. De bijzondere Turksche gezant wordt verwacht. De instruc-tien voor de gezanten der Westersche mogendheden wor-den ook te gemoet gezien.

BERELIN, 1 Februarij. De *Preuss. Corr.* loogenstraft het bericht der mobilisatie van twee legerkorpsen. Het-zelfde blad meldt, dat de heer v. Usedom van zijne zen-ding naar Londen ahier is teruggekeerd.

De half-officieele *Preussische Correspondenz* meldt, dat Oostenrijk zijn voorstel aan den bondsdag tot mobi-lisatie van het bondscontingent heeft ingetrokken, nadat het, op voorstel van Pruisen, door de militaire kommis-sie was verworpen. Aan den bondsdag zal nu het voorstel gedaan worden om hedeelde kontingenten op voet van oorlog te brengen, zoodat zij gereed kunnen zijn om bin-nen veertien dagen marschvaardig te zijn.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 31 Januarij De *Moniteur* bevat eene dépe-che van 23 Jan. uit Kamiësch (Krim) Het weder was toen zeer gunstig. In de blokkade der havens van Odes-sa, Kaffa en Anapa was eene wijziging gekomen. Een uitval der Russen op den 23sten was wederom teruggeslagen. De generaal Niel was den 24sten uit Konstantinopel naar de Krim vertrokken.

In den *Constitutionnel* wordt beweerd, dat het Rus-sische gouvernement niet aan vredemaken schijnt te den-ken, maar integendeel Bakiren, Khirgisen en ander barbaarsch krijgsvolk uit de afgelegen wildernissen van zijn Aziatisch gebied naar Europa doet oprukken. Verder schrijft de korrespondent van het Fransche blad: »De minister van Binnenlandsche Zaken heeft den Keizer een rapport aangeboden, waarin gezegd wordt dat het oos-telijke gedeelte van het Russische rijk niet langer in staat is om zoo veel rekruten van de voorgeschreven lichaams-grootte en ouderdom te leveren als het volgens 's Keizers bevelen leveren moet. De minister stelt daarom voor, de tegenwoordige ligting, als zijnde eene buitengewone, uit te strekken tot personen, die de vereischte lengte en levensjaren niet hebben. Dit voorstel is door den Keizer goedgekeurd; en alzoo worden thans zelfs lieden van 37 jaren tot de krijgsdienst gedwongen.»

Te Marseille zijn berigten ontvangen uit Konstan-tinopel tot 25 Jan. Uit Sebastopol hadden de Russen

den 15den dezer eenen uitval gedaan, die door het 14de regiment lichte Fransche ruitery met de bajonet werd te-ruggeslagen. Dertig man Fransche troepen geraakten bij die gelegenheid buiten gevecht. Sedert was er niets van eenig belang voorgevallen. De Rus-en bleven hollé kogels op de belegeraars werpen, doch deze herokkenden aan de geallieerden minder schade dan de strenge koude. In-tusschen nadert het tijdstip voor de operatiën en de ge-neraals der geallieerden hebben verzocht om de Egypti-sche afdeeling dadelijk uit Konstantinopel naar de Krim te doen vertrekken.

De Sultan, erkennende de slechte organisatie van het Turksche leger in Azie, alwaar schier alle ontvangene bevelen onuitgevoerd bleven, heeft daartegen strenge maatregelen bevolen.

Een Parijsch artikel in het *Frankfurter Journal*, verhaalt onder anderen, dat de heer Drouin de Lhays tot den graaf von Hatzfeld de vraag had gerigt, of Pruis-sen eventueel den togt door zijn land van Fransche troe-pen zou vergunnen, waarop de Pruisische gezant met een kathogoriesch »neen!» zou geantwoord hebben, zon-der zich de moeite te geven, daarover naar Berlijn te schrijven. Wij hooren het feit bevestigen, doch met de aanmerking, dat graaf Hatzfeld volstrekt niet zonder in-struktiën, maar met het besluit onzer regering bekend en in volle overeenstemming er mede, betrekkelijk de ver-melde eventualiteit gehandeld heeft.

Te Madrid zijn eenige personen in hechtenis ge-nomen, die tot de Carlistische partij behooren. Ook heeft men eene kist, bevattende een aantal geweren en andere krijgsmunitie in beslag genomen.

De regter, belast met de instructie dezer zaak, heeft zich terstond bezig gehouden met onderzoek te doen naar de bestemming dier wapenen, naar de personen, die de noodige fondsen tot aankoop dier wapenen versterkt, alsmede naar de personen, die hierbij als bemiddelaars gefungeerd hebben. Naar het schijnt heeft men de wape-nen naar Toledo willen zenden. Er moeten nog meer ontdekkingen gedaan zijn; de autoriteiten bewaren ech-ter diepangaande het stilzwijgen.

De regter van instructie heeft zich o. a. naar het han-kiershuis O'Shea alhier begeven, hetwelk, zoo men al-gemeen wil, de wissels zou gediskonteerd hebben, waar-mede men de wapenen betaald heeft.

Het Spaansche gouvernement, zoo het den gouver-nement kan heeten, betreedt de gevaarlijkste wegen. Zoo heeft het de verkoop der kerkelijke goederen thans onbeschaamd aangekondigd. De nieuwe minister van Financien drukt zich daaromtrent in de volgende be-woordingen uit: »De verlatenheid is groot. De staats-schuld bedraagt 800 millioen realen, ja meer. Alleensta-nessen zijn ledig, en de Staat kan derhalve zijne ver-pligtingen niet voldoen. Welnu, mijns heeren raads-ling heeft men gezegd, dat de progressisten niet weten te besturen; ik zal u bewijzen dat zulks eene groote dwaling is; met al de vrijmoedigheid die mij eigen is, zal ik u zeggen welke middelen ik denk aan te wenden om de natie te redden. Ik ben bezig om het ontwerp van mijn voorganger te onderzoeken ower de verkoop der kerkelijke goederen, en tot deze verkoop zal men den besloten, met eerbiediging van de regten des volks.

Wat de goederen der geestelijkheid aangaat, deze zullen, zonder er iemand over te raadplegen, op staan-den voet verkocht worden.

Deze woorden hebben natuurlijk in de vergadering een uitbundige toejuiching veroorzaakt.

ENGELAND.

LONDEN, 31 Jan. De groote Engelsche dagbladen ontvangen uit het legerkamp in de Krim, korrespon-dantiën die de diepste onkondd verraden, omtrent de militaire aangelegenheden en volstrekt geen officieel ka-rakter bezitten, zonder eenig nadenken, en de bomel weet met welke bedoelingen leveren die korrespondenten, de heeren van het Engelsche leger aan de publieke ver-ontwaardiging over. Zij gaan nog verder, want, gelijk Lord Wendelson opmerkte, leveren zij den vijand de gevaarlijkste informatiën omtrent de veiligheid der legers in handen.

Mijn meening is — zegt de edele Lord — dat zoo de vijand een spion in ons legerkamp onderhield, hij zijn meester geen grooter dienst en Engeland geen grooter na-deel zou hebben kunnen doen, dan de *Times* gedaan heeft met zijne korrespondentiën. Zou de hertog van Wel-lington in een leger, waarover hij het bevel voerde, zulks geduld hebben? Zou hij geduld hebben, dat men teveron-dag Rusland op de hoogte bragt van de verliezen die wij leden door ziekte en gevecht, van de vernietiging onzer ruitery, van de zwakteid onzer positie, opdat de vijand er voordeel uit zou kunnen trekken en ons vreeselijk in de angte brengen?

De minister van oorlog heeft van zijn kant verklaart dat er zich te Londen Russische agenten bevinden die terstond de dagblad korrespondentiën per telegraaf aan den Czaar doen weten en dat deze ze onmiddellijk weder aan vorst Menschikoff overbrengen. Lord Raglan heeft meer dan eens zich beklaagd over die handwijze, waar

van hij de grootste nadeelen ondervond. De dagbladen hadden evenwel gemeend in hun taktiek te moeten voortgaan, ofschoon door den minister van oorlog dringend uitgenoodigd, zich voor diergelijke mededeelingen te onthouden.

Het is niet onwaarschijnlijk, dat de revolutiemannen hier de hand in het spel hebben en dat de Times en andere bladen, door het goud van Rusland verleid, zich hebben laten omkoopen, om den Czaar ten dienste te zijn.

— De Times verklaart, dat een ministerie Derby-Russell onmogelijk is, dat de markies van Lansdowne te oud is, en beveelt bijgevolg lord Palmerston als eerste minister aan, met behoud in het kabinet van den heer Gladstone, sir W. Molesworth, lord Clarendon en den heer Baines, en met toevoeging van graaf Grey, den heer Layard en anderen.

Het artikel van den Times is waarschijnlijk medegedeeld.

— De London Gazette behelst de volgende dépêche van lord Raglan, van den 13den: »De koude duurt voort; heden hebben wij storm en sneeuw. Hoewel ik van den kommandant der 4de divisie nog geen officieel rapport heb ontvangen, ben ik toch in het bezit van een bericht van den officier, wiens pligt het is de voorposten des daags te bezoeken, dat in den afgelopen nacht door de Russen een uitval op onze rechter en linker linie een aanval is beproefd. De vijand avanceerde onder bescherming van zwaar geschut, langs den weg van Woronzoff en den hollen weg op onzen uitersten linkervleugel, en het gelukte hem de manschappen onzer geavanceerde loopgraven terug te drijven, welke laatste eerst dan weder konden worden bezet, toen de troepen uit de tweede parallel vooruitrukten. Een detachement van 13 man, dat op den regtervleugel der geavanceerde loopgraven gestationneerd was, wordt vermist, terwijl 36 man gewetst werden. Met de ontschepping en uitdeeling der winterkleedingstukken gaat het goed vooruit. Het blijft steeds zeer moeilijk om het noodige brandhout te krijgen. Men werkt met allen ijver om de houte huizen aan land te brengen en op te stellen. Het zware gewicht er van maakt het transport er van echter zeer moeilijk. Voor al deze houten huizen heeft men noodig drie afgedankte artilleriewagens met 1 a 10 paarden of 180 man. Er komen voortdurend vele ziektegevallen voor.»

DUITSCHLAND.

WEENEN, 30 Jan. Bij gelegenheid van het bericht betreffende het tusschen Oostenrijk en Frankrijk gesloten verdrag ter handhaving der rust in Italië, welk bericht van veel zijden geloofwaardig en betwijfeld is geworden, schoon men van goederhand verzekert dat het een stevig feit is, werd ook gesproken van tusschen Frankrijk en Oostenrijk hangende onderhandelingen wegens het doortrekken van Fransche troepen naar de Vorstendommen. Dit verdrag wordt door sommigen als bespottelijk beschouwd. Intusschen verwijt men het staving die bewering, eenvoudig naar de laatste dépêche van den heer de Lhuys aan den Franschen gezant te Berlijn gezonden, welke als antwoord op de Pruisische nota van 5 dezer is te beschouwen, waarin ze het voorstel tot mobilisatie afwijst, en in welke dépêche de Fransche minister van Buitenlandse Zaken Pruissen verwijt, dat het tot hiertoe de geallieerden belemmeringen heeft veroorzaakt ten aanzien van het doortrekken van troepen door Duitschland. Dat verwijt, hetwelk voorafgegaane onderhandelingen bewijst, is eene bevestiging van het vroeger bericht dat heden zijne vervulling erlangt, doordien de onderhandelingen ten einde zijn gelopen en alzoo de Fransche troepen, welke eventueel te land tegen den algemeenen vijand zullen worden afgezonden, eene stelling zullen innemen links van Krakau, langs de Pruisisch-Oostenrijksche grens, om ingeval van noed Posen, een Pruisische provincie, tegen eene Russische afdeeling te beschermen, daar Pruissen tot hiertoe jammerlijkerwijze tot geen mobilisatie wil overgaan.

— In de zitting van de militaire commissie is besloten aan te raden, dat de bondsdag het voorstel tot mobilisatie van de helft der bondskontingenten zal verwerpen en aan zal nemen het voorstel, om de geheele bondsarmee op den voet van oorlog te brengen.

— Oostenrijk schenkt zijne adhesie aan het voorstel van Beijeren, betreffende het op den voet van oorlog brengen van het Bondsleger. Pruissen had er zijn zegel reeds aan gehecht.

BERLIJN, 31 Jan. De Zeit schrijft: Het gouvernement houdt vast aan het beginsel, dat, na de Russische concessien, den oorlogszijver aan geen van beide zijden door ontijdige aansluiting en door oorlogszuchtige demonstratiën voedsel mag worden gegeven; dat hetzelfde daarop tegen voor alle mogelijke gevallen toegerust moet zijn, om zijn goed recht tegen over de vrije onafhankelijke besluiten van Oostenrijk te handhaven. De vrees voor eene ontbinding van het Duitsche Bondgenootschap kan daarbij niet in aanmerking komen; zelfs mag men onderstellen, dat de volharding van Pruissen in deze politieke richting, eerder dan eene versterking van Oostenrijk in dezelfde aanspraken, tot den vrede zal leiden.

De overeenstemming in beginselen tusschen Pruissen en de ondertekenaars van het traktaat van 2 December is niet alleen door talrijke bescheiden geconstateerd, maar Pruissen heeft, ter uitvoering van het in Augustus vastgestelde programma [de vier waarborgpunten] ook pligten op zich genomen, die wel is waar in de eerste plaats van defensieven aard zijn, maar toch het bewijs opleveren, dat eene aansluiting van Pruissen aan Rusland zelfs niet aan het gebied der mogelijkheid grenst.

»Naast die pligten staan echter ook rechten, en daartoe behoort de gevorderde deelneming aan de vredesonderhandelingen, welke op grond van het Weener protocol en van het verdrag van 26 November gevoerd worden. Weigeren de ondertekenaars van het traktaat van 2 December deze deelneming, willen zij Pruissen niet toelaten tot de beraadslagingen, terwijl zij toch vergen dat Pruissen mede handelt, en wel met een leger hetwelk dat der Franschen in de Krim in sterkte overtreft en niet veel minder sterk is dan dat van Oostenrijk, dan kunnen zij verzekerd zijn, dat ons kabinet ook niets in hun belang zal ondernemen.»

STADSNIIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 1 Februarij.

BEVALLEN (28 Jan.): E. Smitsaert, geb. van Reenen, D. — (30 Jan.): E. M. A. von der Möhlen, geb. Mähler, Z. — OVERLEDEN (27 Jan.): G. Koevoets, 72 j. — A. Dinckelaken, 5 m. — (28 Jan.): H. Meijer, 83 j. — J. F. Meulman. — (30 Jan.): t. Kindje van S. P. van Vlissingen, 4 d. — J. A. Otto.

Heden, 31 Januarij, teekende de Thermometer-Schaal Fahrenheit:

's avonds	8 ure	17 graden.
1 Febr. 's nachts (laagste stand)	14	"
's morgens	8 ure	15
's middags	12	18
's namiddags	4	19

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

	31 JAN. 4 u. gebl.	1 FEBR. 4 u. gebl.
Nederl., Werkel. Schuld a 2 1/2 pCt.	61 1/2	61 1/2
Dito Dito	73 1/2	73 1/2
Dito Dito	90 1/2	90 1/2
O. I. Leening 1844	90 1/2	90 1/2
Amortisatie	89 1/2	89 1/2
Handel-Maatschappij	99 1/2	99 1/2
Aand. Arnh. Spoorweg	99 1/2	99 1/2
Dito Hollandsche Dito	99 1/2	99 1/2
Obligatiën	99 1/2	99 1/2
Maatschappij van Weld.	99 1/2	99 1/2
Aand. Ned. Bank	99 1/2	99 1/2
België, Certificaten	99 1/2	99 1/2
Dito	99 1/2	99 1/2
Dito Rothschild	99 1/2	99 1/2
Frankrijk, Obligatiën	17 1/2	17 1/2
Spanje, Nieuwe 3 pCt., thans 1	17 1/2	17 1/2
Nieuwe	3	3
Binnenlandsche	3	3
Cert. Coup. Sp. Com.	4 1/2	4 1/2
Amortisable Schuld	4 1/2	4 1/2
Portugal, te Londen	38	38
Dito Uitgestelde	38	38
Rusl., bij Hoop en G.	102	101 1/2
Dito A°. 1828—1829	101 1/2	101 1/2
Negot. 1831 en 1833	5	5
Nieuwe Engelsche	87 1/2	87 1/2
Negot. 1840	76 1/2	76 1/2
Dito Stieglitz	75 1/2	75 1/2
Dito Nieuwe	87 1/2	87 1/2
Certificaten te Hamburg	87 1/2	87 1/2
Inscr. op 't Grootboek	6	6
Dito Certificaten	6	6
Polen, Obligatiën	4	4
Aandelen 1835	138 1/2	138 1/2
Oostenrijk, Metalliek	62 1/2	62 1/2
Dito 1847	31 1/2	31 1/2
Dito 1851 en 1852	31 1/2	31 1/2
Dito Nieuwe	73 1/2	73 1/2
Dito 1854	73 1/2	73 1/2
Weener Bank	5	5
Dito	4	4
Aand. met Loting fl. 250	241	241
Nieuwe dito 1854	241	241
Pruissen	4 1/2	4 1/2
Amerika, Bank-Aktiën Cert.	4 1/2	4 1/2
Dito Orig.	4 1/2	4 1/2
Napels, Cert. bij L. en B.	5	5
Sardinië, te Londen	5	5
Denemarken, dito	5	5
Louisiana, te Londen	99 1/2	99 1/2
Brazilië	97 1/2	97 1/2
Dito 1843	96 1/2	96 1/2
Mexiko, te Londen a 100	20 1/2	20 1/2
Dito Onbepaalde	20 1/2	20 1/2
Peru	4 1/2	4 1/2
Grenada, dito a 100	2 1/2	2 1/2
Dito Uitgestelde	5 1/2	5 1/2
Ecuador	3 1/2	3 1/2
Venezuela, te Londen	4	4
Dito Uitgestelde	1 1/2	1 1/2
Grieken, B. a 100	5	5
Nat. Met. 65 1/2, 1/2, 5 pCt. Stieglitz	83 1/2	83 1/2
Handel noch variatie verdienen eenige vermelding.		
Keers van het Geld: Beleening 3 pCt., Prolongatie 3 pCt.		
Diskonto 3 pCt.		

Wisselkoers.

Parijs	2/m. / 59 1/2	Livorno	2/m. / 38 1/2
Bordeaux	2/m. / 55 1/2	Napels	2/m. / 8 1/2
Madrid	3/m. / 243	Petersburg	2/m. / 1.76
Cadix	243	Weenen	2/m. / 6 1/2
Seville	240	Augsburg	2/m. / 35 1/2
Bilbao	241	Frankfort	2/m. / 100
Lissabon	41 1/2	Hamburg	2/m. / 35 1/2
Porto	41 1/2	London	2/m. / 11.67 1/2
Genua	2/m. / 45 1/2	Rotterdam	2/m. / 11.77 1/2

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 31 Jan. Belg. leen. 2 1/2 pCt. Obligatiën 3 pCt. — id. 4 1/2 pCt. 92. Spanje 1—3 pCt. 17 1/2; Binnenl. 3 pCt. 81 1/2; Romenen 5 pCt. 81 1/2; Oostenrijk Metalliek 5 pCt. 65 1/2. —
PARIJS, 31 Jan. Fransche 4 1/2 pCt. 95.50; 3 pCt. 87.50; 3 pCt. Spanje 30 1/2; id. 1 pCt. 17 1/2; 5 pCt. Met. 82 1/2; Rom. Leen. 92. —
LONDEN, 31 Jan. Consols 91 1/2; 3 pCt. Spanje buitena. 36 1/2; 1 pCt. dito 17 1/2; Comité-Bewijzen 5; Passive 4 1/2; 5 pCt. Rusl. 100; 4 1/2 pCt. dito —; 4 pCt. Holl. 93 1/2; 2 1/2 pCt. id. 62; 3 pCt. Sardinië 85; Brazilië 99; 4 1/2 pCt. Peru 70; Gren. uig. —; id. werk. —; 3 pCt. Mexiko 20 1/2; 4 pCt. Portugal 41 1/2; Turkije —; Ecuador 4; Wissel op Amst. —.
WEENEN, 31 Jan. Met. 5 pCt. 83 1/2; id. 4 1/2 pCt. 72; Bank-Aktiën —; Wissel op Londen 12.19; Amst. —; Parijs —; Goud 81 1/2; Zilver 27; Nieuwe Leening —.
BERLIJN, 31 Jan. 3 1/2 pCt. Pr. Staatsch. —; 4 1/2 pCt. Rusland —; id. 5 pCt. 96 1/2 p.
HAMBURG, 31 Jan. Spanje 3 pCt. 29 1/2; id. 1 pCt. 16 1/2; Rusl. 5 pCt. 93 1/2; 3 pCt. Mexiko 14; 5 pCt. Sardinië 79 1/2; Wissel op Amst. —; Londen kort —.
FRANKFORT, 31 Jan. 5 pCt. Met. 61 1/2; 3 pCt. Spanje binnenl. 31 1/2; id. 1 pCt. 17 1/2; Wissel op Londen 3/m. —; Amsterdam —; Parijs —; Weenen —.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

PLYMOUTH, 30 Jan. Van Duyz, Philips van Maru, 2, Batavia naar Amsterdam.

Rijnhoogte ARNHEM, 31 Jan. 3 el 15 dm.

Advertentiën.

(579) Heden overleed te mijne, in den ouderdom van bijna 35 jaren, na een smartelijk lijden en voorzien te zijn van de H. Sacramenten der stervenden, geheel overgegeven aan den goddelijken wil, de Wel Eerw. Heer F. SIEKENS, kapellaan aan den Leydschen. —
LEYDSCHENDAM, C. STOLK, Pastoor.
den 29 Januarij 1855. —
Bontje bewaard.

(584) Heden ontsiep in den ouderdom van 67 jaren, zacht en kalm, na voorzien te zijn met de genademiddelen onzer Moeder de H. Kerk, onzen welgeliefde Broeder de Zeer Eerwaarde Heer PAULUS ANTONIUS VAN BAER, Pastoor en Deken der Hoofd-Parijsche Kerk van St. Servas te Maastricht, Ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw en Almoeskenier van het Militaire Hospitaal alhier.

MAASTRICHT, Uit alder naam,
28 Januarij 1855. D. J. VAN BAER.

Men vraagt een bekwaam MEUBELMAKER, ervaren in het teekenen, om in eene gevestigde zaak, als Meestermeester werkzaam te zijn. Adres, liefst in persoon of met franco brieven bij M. A. F. REUSER te Utrecht. (580)

Lees-Museum

voort

KATHOLIEKEN VAN ALLE STANDEN.

Nieuwe Serie.

Met het eindigen van het jaar 1854 is de Tweede Jaargang van dit onderhoudend, eenig in zijne soort en goedkoopste tijdschrift compleet aan Intekenaars afgeleverd. Het wordt er van dit werk een vel in klein folio van 8 pagina's (16 kolommen) uitgegeven, hetwelk jaarlijks een fraai boekdeel vormt, en slechts f 3.00 het jaar kost, en franco per post f 4.20.

Van de eerste twee jaargangen zijn nog exemplaren verkrijgbaar tegen f 3 per jaargang, bij den Uitgever C. L. VAN LANGENHUYSEN, en verder alom.

De inhoud van den jaargang 1854 is als volgt:

Edmund. — Verhaal der bijzonderheden, die den dood van Mons. Denis-Auguste Affre, Aartsbisschop van Parijs, voorafgegaan zijn en vergezeld hebben. — Neale. — De Deserteur. — Bewijs van kinderlijke Heide. — De gelukkige bekeerling. — Capita. — Het Godgerigt, of Hugo en Adelgond. — De Markies van Worcester en de Honderdjarige Vrouw. — Leonard, of de Onverwachte Redding. — De Kruisvaarders. (Tafereelen uit de christelijke middeleeuwen.) — Saladin en de val van Jeruzalem. — Belofte maakt schuld. — De Legende van O. L. Vrouwe van Soledad. — Geschiedenis van een werkmans. — De Savoyards-hindernis. — Het boek der zee geweld. — De Oom uit Amerika. — De Berchold van Hohenburg, of zoo wreekt zich de christen.

Te Amsterdam bij C. L. van Langenhuyzen, Drukker en Uitgever.